

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELET

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

Most vagy soha...

Pécs, 1896. szeptember hó 2

(*) Zátonyra jutott a kvótán és a vámszerződésen kívül a közönség nevezett osztrák-magyar bank ügye is, amely születésétől fogva sohasem volt sem osztrák, sem magyar, csupán egy közkereseti társaság, mely egyaránt kiszipolyozta úgy az osztrák, mint a magyar államfelet. A régi jó időkben, midőn még „National Bank” volt a neve, az akkori osztrák politika szekerét tolta és mintegy nyolcvan millió forint aprópénzzel segítette ki az ellenünk hadakozó Ausztriát, melynek egy részével azóta — kvóta arányában — mi is részesei vagyunk, mert akkor, midőn bizonyos dolgokra a feledés fátyolát borítottuk, elfeledtük ugyanezt a fátyolt ráborítani azokra az adósságokra, melyet a mi osztrák sógorunk volt szíves csinálni azért, hogy az orosz invázió költségcsatláját ki egyenlítsse.

Ez az azóta közössé vált nyolcvan millió forint képezi most azt a sarkpontot, melyre állva, az osztrák-magyar bank mindenkor packázik a két államfél kormányával és még ő fenyeget, ha nem enged meg neki továbbra is a korlátlan monopoliumot, hogy likvidál és az összes künn levő kölcsönöket fölmondja, természetesen a nyolcvan millió megfizetését is azonnal követelvén, a mire a tedezet nála fölösen megvan, mert a valuta-rende-
zések

alkalmából mindkét államfél reábizta bőséges ezüstkészletét.

Nem elég, hogy majdnem egy évszázad óta fölshívta magába úgy Ausztriának, mint Magyarországnak ércpénzkészletét és e helyett rengeteg mennyiségű, az ércfedezetet jóval felülhaladó papirospénzt bocsátott forgalomba, nem elég, hogy zsiros osztalékokat fizetgetett hatalmas pénzembereknek, nem elég, hogy nálunk föltétlenül uralkodott a pénzpiacon, hanem most még pöffeszkedő göggel fenyegetőzik, mintha bizony egy oly nagy hatalomnak nevezett birodalom, mint Ausztria-Magyarország megijedne a fenyegetéseitől. Hisz ha az államok kölcsönösen hivatalos uton közléstennék, hogy az osztrák-magyar banknak forgalomban levő papirpénzei, melyek jóval meghaladják az ötszáz milliót, állami pénztárakból és a közforgalomból kitiltatnak, egy ilyen rendelettel tönkresilányítaná azt a nagyfokú elbizakodottságot, mert a közönség egyszerre rohanna meg az ércpénzre szóló bankjegyekkel a bank főintézeteit, követelvén azonnal való beváltásukat. Természetesen a bank erre képtelen lévén, következnek az állami beavatkozás. Olyan zárlatot kapna ez a bank, hogy az eljárás költségei megemésztenék vagyonát és rövid idő alatt felvenné a néhai nevet.

De persze, ily drasztikusan nem léphetnek föl azok miatt a magas személyiségű részvényesek miatt, no meg annál az elvnel fogva, hogy apró ajándékok tartják

fenn a barátságot. Ertette ez a hatalmas intézet, mely azóta behálózta az egész országot bank-fiókokkal és mellékhelyekkel, hogy mimódon kell ellenségeit lekenyerezni. Ebben bizakodik most is, és nem tartja egyébnek a két kormány részéről jövő ultimátumokat, mint üres puffogatásoknak, nagyon jól tudván, hogy az esetleges leszámolástól jobban megijednek mindkét államfél hatalmon lévő emberei, mint a leszámoló bank.

Bizony szánandó butaság kellett ahhoz, hogy kormányaink oly régóta túrik ezeket a hetvenkedéseket, hogy eltúrik azt az anomáliát, hogy csupa önző, haszonra éhes érdekek miatt ez a bank szabja meg nálunk mindenha a kamatlábakat. Hisz tudvalevőleg ennek magasságától, vagy alacsonyágától függ a pénz drágasága, vagy olcsósága és ennek kihatása óriási az egész közgazdasági életre. Ezenkívül ez a bank képezi az egyetlen hitelforrást, hisz belőle táplálkoznak összes pénzintézeteink és takarékpénztáraink, amelyek neki keresik a sok-sok dividendát. Ha ezek hitelét megszorítja a bank, ők is megszorítják a közönséget és így ennél fogva ez a mi monopoliumos bankunk egész vidékek, sőt az egész ország virágzását is tönkretetheti.

Elérkezett az ideje, hogy ilyen kiaknázásra alakult társaságokkal végképpen szakítsunk és a bankjegyek kibocsátási jogát az állam magának tartsa fenn. Persze, nem Ausztriával közösen, mert ennek hi-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Ördögnek incselkedése.

Mikor akkora voltam, mint a Pista fiam, mindig én imádkoztattam a kisebbeket. Nagy nagy létánia volt az szörnyen. A vége felé ez is benne volt az imádságunkban:

— Őrizz meg a tüztől, víztől, hirtelen haláltól, kétségbeeséstől, ördögnek incselkedésétől.

Ezen az utolsón gondolkoztam én igen sokat. Jócskán megállapodott fogalmaim voltak az ördögökről, részszerint a katekétánk elbeszélései, de még inkább a vásári szentképek tanulmányozásából. Komisz figurának volt ábrázolva, hitoktatóm sem a leghizelgőben nyilatkozott fölöle, de én mégse tudtam olyan feketének hinni.

Mert hiszen az imádságom értelmében incselkedni is szokott, az incselkedés pedig bizonyára jó kedvvel jár és általánfogva nem veszedelmes. Szóval úgy gondoltam, hogy a tisztelt ördög ur incselkedése afféle kedélyeskedés, mint mikor én a Kollár szabóék Pariz kutyájával szembeállok és az ujjamat rázva azt mondom neki, hogy:

— Drr . . .

Szegény Pariz! Hátha még azt kérdeztük tőle, hogy ő ette-e meg a babot? De bántani, nem bántottuk. Nem is mertük, az igaz.

Igy vártam, mondom, hogy egyszer, mikor magam megyek a szőlőbe, Bánó keresztje táján, ahol a fák közé beérek, ihol kibujik ám a gyurkafa sűrűből az ördög, kimereszti a szemét, rám ölti nyelvét s azt mondja:

— Drr . . . te szücsdarab! No most . . .

Amire én nagy hamarsággal belenyulok a kis lajbim zsebébe és odatartom ördög uram orra elé azt a tömjendarabot, a mit a harangozó Jóska adott csigasziért.

Akkor incselkedjék oszt velem többet. Tudom, hogy meg se áll Halasig.

Egész pusztán, kinézi melyik utnak leg több tőke hija. Az lesz az enyim. Magának választja a nagy vesszejü burgyingós utakat, ahol én semmire se mennék. Mégis hamarabb kiér a pusztá végire, mint én. Akkor belefördül az én utamba: kiségit. Szégyenlem, de jól esik.

Nem jött, csak nem jött, pedig néha már sötét volt, mikor beértem a nagy közbe. Még a bőregerek is szállingóztak. A hideg, harmatos homok sütötte a talpamat.

Siettem nagyon. Mert öregapám ilyenkor

már tüzel a nagy boldogasszony-körtefa alatt, én pedig véghetetlenül szeretek tüzelni, tüzeskedni, akármivel is ijeszszenek miatta. Meg kenyeret pirítani, szalonnát sütni, annak zsírját rácsurgatni a kenyérre. No hát olyan jó étel nincs több, csak a krumplistarhonya, az is csak kis bográcsban főzve, szolgafán.

Azután az a dolgom, hogy kiséprem a gunyhót, aztán vizet hozok a felső kutról, mert az közelebb van, az alsó kut vize nem olyan édes, hidegebb is, de oda csak akkor megyek, ha édes anyám is idekint van, de ez csak ünnepen ér rá.

Néha beleejtem a korsót a kutba, akkor öregapónak köll azt kivasmacskazni. Furcsa ez az öregapó, mikor már nagyon megharagítom, akkor a Napomat szidja. Az a legnagyobb káromkodása.

Mikor a kutról hazajöttem, akkor azt mondja.

— No most permetezd meg a kákát.

Avval szoktuk a szöllőt kötözni, ha szép szálas, kétfelé vágjuk. Öregapó nekem adja a töves felit, az puhább, érettebb, jobb. Ugy oszt hozzálátunk. Öregapó nagy magas ember, végig lát az.

Azonközben beszélgetünk.

A szentkut meséjét, azt hamar megunom.

— Öreg apó, ezt már tudom. Csak azt mondja, mikor nemzetőr volt.

telügyi érdekei homlokegyenest ellenkeznek a mieinkevel, hanem igenis, állítsuk föl az önálló magyar jegybankot, amint ez a kiváncsalm pártunk programjában kifejezve van.

A közönségnek nevezett bank kizárólagos szabadalma a jövő év végével lejár, és a 67-iki csonka alkotmány szerint nekünk jogunk lévén az önálló magyar bankhoz: éljünk ezzel a jogunkkal és azzal a hirdetéssel bankkal egyáltalában szóba se álljunk; vigye a magát, de fizesse is ki, amivel a közönségnek tartozik, vagyis papirpénzeit váltsa be, a melyre, ha netán szükség volna, kényszereszközökkel is szoríttassék. Bizony ebben az esetben nem valami sokat fog elvinni tőlünk, mert a forgalomban lévő 10. 100 és 1000 frtos bankjegyek a bank függő adósságát képezik.

Okulhattunk, hogy magán társaságok egyáltalában nem szolgálhatják országos és nemzeti érdekeinket, hogy ezek csak kifosztják a népet, a nélkül, hogy az élvezett busás haszonért valamit lendítenének a kereskedelem, vagy a gazdasági élet követelményein. Azután meg miféle állam van a világon, a melyik magán társaságra bizza a pénz kibocsátását. Ilyen csak mi voltunk és vagyunk, unikum az egész világon, még a kis Szerbia és Románia is kinevethet bennünket, mert nekik saját nemzeti bankjuk van, ahol ők rendelkeznek a saját állami érdekeik szerint, nem pedig a mindig telhetetlen részvényesek.

A függetlenségi és 48-as párt ha állást foglal a tekintetben, most megvan reá a kedvező alkalom, hogy végképpen emancipáljuk magunkat ennek a humorizáló pénzintézetnek gazdálkodása alól; mert az erős nyomásnak nem állhat ellen még a kormánypárt sem és jogaink kivívásánál egy táborban találja a pártokat ellenségünk, amelyet mi eddigelé szépen dédelgettünk és felhizlaltunk. Most beláthatja mindenki, hogy ellenségünk volt a multban és még ádázabb el-

lenségünk akar lenni a jövőben: mutassuk meg neki az utat és állítsuk fel az önálló magyar bankot.

H i r e k .

Pécs, 1896. szeptember hó 2.

Modern író toilette-titkaiból.

Magyar író, tehát tárcákat ír; modern, tehát paradoxonokat.

Áldott jó éghajlat ez a miénk. megte-rem nálunk minden: még a délvidéki citrom- és pálmafa is megnó akkorára, mint egy koricaszár.

Jól tudják ezt a hírlapírók, pedig egy gonoszlelkű statisztikus barátom (a nevét nem mondom meg, hogy be ne üssétek a fejét, mielőtt még néhány igaz szót világgá nem bocsátott) mondom, ez a nevezett ur kikalculálta, hogy Magyarországon nincs író, vagy ha van is, az mind hírlapíró.

És az nagy baj, hogy az írók ösmerik a magyar éghajlatnak ezt a türelmes természetét, mert ez az oka annak, hogy behozatalunk az anyagi cikkekben, csak holmi szatocsféle kiskereskedés a szellemi cikkek importáló, hét világra szóló üzletekhez képest. Hja ehhez képest Rotschild is csak boltos zsidó és a végzett földbirtokosok, ha már vének bizonyos hivatalok viselésére, ujabban új fába nem olthatók. De azért a modernnek beoltatják magukat. Több már bennök az idegen anyag, mint az eredeti. Talán jobban van ez így.

A multkor egyikőjüket meglestem munka közben. Járt-kelt, kutatott-keresett. Nem talált, ergo, lopott. Ellopta Petőfi két sorát:

„A virágnak megtiltani nem lehet.
Hogy ne nyiljék, ha jön a szép kikelet.“

Citálni nem divat már. Ösmeretesnek meg nagyon ösmeretes ez a két sor, semhogy megkockáztathatná a közlését, mint sajátját. Ne féltsétek, segít ő magán: Először is kihuzza a névelőket, t. i. az egyedüli eredeti stilbeli sajátága, hogy névelőt nem használ. Astán van neki egy ujfajta Prokrustes ágya, ebbe belefekteti a szegény egészséges mondatot, eszmét és a hogy éppen kedve szotytyan, hol a fejéből hasogat le egy darabkát, hol a lábát huzza ki még hosszabbra. Körülbelül ilyenformán: Rossának, tu ipannak, nefelejts-

nek iteni belső östön; csalánnak, tövisnek, kórónak ördögi szükség. Francia mondja első időnek, német kormányának, költő kikeletnek. Mai neve mussáj. — És így tovább vagdos és nyujt, míg csupa saját veretű fejetlen eszmék nem lábatlankodnak a papiroson, vagy míg lábatlan eszméi kellően nem nagyképtűködnek.

Nem folytatom, mert nagyon bele találnék tanulni a paradoxonos modorba.

Modorosság! modern író a te neved. És a te országod széles és hatalmas és egyedül tödvőzítő. Hogy is ne, amikor mindentűt csak a specialitát keresik. Így lőnek olyan írók, akiket szinte monomaniakusoknak tartathatna az ember, annyira rabja egy és ugyan azon gondolatnak, környezetnek, eszmemetnek, szófordulatnak.

Olyanok, mint az egyszeri cégérfestő, a ki mindig vörös oroslánokat festett és a mikor a „fehér hattyu“ korcsmárosa új cégért akart festetni vele, kérte a megrendelőt, változtassa meg a korcsma címét, mert tudta magáról, hiába kezd ő fehér hattyut festeni, végén még is csak vörös oroslán lesz belőle.

Spanyol csizma a modorosság, addig-addig csüri-csavarja a fehér hattyut, míg vörös oroslán nem lesz bel le.

Bécsi rongy a modorosság, kis időre jó szint mutat, de idő előtt ráncossá teszi a fiatal arcot.

Ez a mi írónk kendőzi magát, és zöldre, pirosra mázolt ábrázatáról azt állítja, hogy természetes. Szegény nem tudja, hogy a természetet nem boltban árulják. Valamikor erdők mélyén: a felkelő és nyugovó nap sugarában; patakszögében; bércek tiszta tetőjén találták meg a természetet, a modernnek a szemétdombon keresik a rongyosdók társaságában.

És találnak csontot, találnak rongyot port és hamut. És imígy gondolkodnak:

„Csontból és rongyból lesz a papiros, miért ne lehetne csontból és rongyból az, a mit reája írunk.“

„Por és hamu az ember, miért ne lehetne porból és hamuból embert csinálni.“

De azért csak csont és rongy az, a mit irnak, csont és rongy és nem „írás.“ Por és hamu az, a miről irnak, por és hamu és nem ember.

És az őszi vagy a tavaszi szellő el fogja fujni őket, mint a port és a hamut!

Pedig tudom már azt is véges-végig, de azért szeretem hallani újra meg újra.

Van két nagy almánk az öreg aszóben. Azoknál kezdődik a mese. Az egyik nyáripiros; a másik tüköralma. Asnap oltotta őket öreg apó, mikor a diákok kimondták a szabadságot Pesten.

A többit is tudom, mind mind. Ha valamit kifejejt, várok egy fordulót, astán beleszólok.

— Ugye öregapó. Hol is lopták el a kulacsot?

— Azt, ast, cselédem. Cérnabarán. Édes istenem, csupán négy háznak volt teteje.

— Csak négy háznak? Hát a többi az hová lett?

— Leégett fiam. Hajh, azok a szerénynyok, rosszabbak voltak azok a mordályégetőnél. Hanem hissen adtunk is nekik.

Édes Jézuskám, elhallgatnám én ezt itéletnapig. Hát még a szenttamási lögerozás!

Hanem nagyapó föl föltartja fekete, vastageres tenyerét az ereszetes szemöldöke fölé és nézi a napot. Az az ő órája.

— No fiacskám, ha evvel az uttái ki érünk, majd főzünk.

Ma főzünk. Öregapó tarhonyát pirit szalonna-zsirban, addig én krumplit hámozok. Mig aztán fő, felszökök a gunyhópádlásra, ott vannak az öregapó szerszámjai. A nyitókapa, az ujtó kapa, a saraboló, a csomiszó,

a tokmány a kaszákóval, meg a többi. De nem ezekért jöttem én. Hanem itt van az öregapó kiszögesett kaszája, a kit meghordosott az alvidéken. A nyél kocsai le vannak eszedve, a penge füle kiegyenesítve s úgy föl pántolva. A hideg végig szalad rajtam, de csak fölemeltem az előszerszámot. Nehéz; nem is bírhatta azt más, csak öregapó.

Mire megjöttem, homokfészekben hül a kis bogrács. Astán eszünk.

A minék az a legvége:

— Most astán békesség adassék.

Es meg ast jelenti, hogy öregapó le akar pihenni délálomra. Le is pihen a kis subára a diófa alá.

Ezzel astán enyim a világ egész a mesgyéig s elindulok cserkészni. A sós, seiros eledel nagyon kívánja a gyümölcsöt. De mit egyek? A cseresznye már elfogyott, a meggy elvásolja a fogamat. A barackot nem szeretem, meg föl is van a faalja gereblyézve.

Hanem a vajalma! Azt megnézzük. Jónak kell annak már lenni.

Bizony jó. Kemény ugyan, harsog, de édes. Megettem hármát, a negyedik keserű volt, belekapartam a szőlőt hájába. Astán teljes megelégedéssel basaltam le a mesgyén. Onnan látom, hogy a Göröcs szomszédék szentiványi almájának terítve van az alja. Kicsi, sárga, átlátszó almákat pirit a nap

Hm. Az érettebb, mint a mi vajalmánk: biztosan jobb is. Hogy is nincs nekünk szentiványi almánk? Mikor minden van, csak az nincs.

Annak az utolsó vajalmának a keserűsége még most is a számban van. Hogy levinné azt egy jó, édes szentiványi alma. Csak a Göröcs Matyi itt volna, majd adna az nekem kettőt is egy darab plajbászért. Valami bujkáló forgószél suhant át fölöttem, belekapasszkodott a szentiványi almafa sudarába, csakugy potyogott az érett gyümölcs. Két három lépésre tőlem esett le tán három. Szinte a helyembe jött.

Ha most megennék csak egyet, megtudná e valaki?

Ezt kérdezte az egyik felem.

— Dehogy, hisz van az száz is, — mondta a másik.

Fogtam egy göröcsös, szúvas szőlőkarót, avval piezkáltam át a legkisebb almát.

— Ez csak meg se látszik.

Hirtelen, mintha az öregapó hangját hallottam volna:

— Hej a napodat . . .

Szétnéztem, sehol senki. Lehúzódtam a megkötözetlen, összevissza venyige közé, aztán . . . aztán megettem az almát. Csodálatosan jó ize volt. Izes, fűszeres, édes. Jobb mint a füge. De meg se kottyant.

Napirend 1896. szeptember 3-án.

Naptár: csütörtök, szept. 3. — Róm. kath.: Szeráfia. — Prot.: Hildegárd, — Görög-kel. (aug. 22.) Agatonik. — Zsidó Eial 25. — Nap két 5 óra 6 perckor; nyugasi: 6 óra 19 perckor. — Hold két éjfélok; nyugasi: d. u. 4 óra 16 perckor.
Időjárás: hőméréklet 21 $\frac{1}{2}$ Celsius fok meleg légnyomás 751 Kihátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, keleten csapadék, zivatar várható.

— (Váradi Antal dr. kitüntetés.) A hivatalos lap legújabb száma közli, hogy ő felsége a király Váradi Antal dr., az országos színművészeti akadémia igazgatójának, a színművészet és irodalom terén szerzett érdemei elismerésül a harmadosztályu vaskoronarendet adományozta. E kitüntetés örömmel vesszük mi pécsiek is, mely ez alkalommal igaz, való érdemeket jutalmazott.

— (Uj regényünk.) Mai számunkban új regény közlését kezdjük meg. Az új regény címe: „Gyásznapok” s a kurucvilágban játszik. Ez új regényünket is szokás szerint — könyvalakban adjuk s így olvasóink egész regénykönyvtár birtokába juthatnak.

— (Nyilvános elszámolás.) A múlt hó 30-án rendezett jótékonycélú műkedvelői előadás rendezősége az est jövedelméről és kiadásáról a következő elszámolást teszi közzé:

Bevétel	345 frt — kr.
Kiadás:	
1. Kocsi Kozárra	3 frt — kr.
2. Bogyó Alajos számlája és pedig:	
17 próba á 3 frt	51 frt — kr.
345 frt után 10%	34 frt 50 kr.
3 drb. szerep	2 frt — kr.
Összesen	87 frt 50 kr.
3. Nagy Ferenc számlája	9 frt 62 kr.
4. Jegyzedők	4 frt 80 kr.
5. Kún Miklós felügyelő számlája	10 frt 40 kr.
6. Sugó	2 frt — kr.
7. Schiffer Hermin öltöztető	3 frt — kr.
7. Fodrász	2 frt — kr.

— No még . . . — biztattak belülről csak egyet még . . .

Hát elpiszkáltam a másikat is. Az még jobb volt. Eppen a csutkájaival vesződtem, mikor nagy csörögve egy szarka szállt le a második éré cseresnyefánk száraz hegyibe. Attól megijedtem.

— Jajj Istenem, ez látott.

És úgy szaladtam be a gunyhóhoz, mint a nyul. Oda is behallatszott a szarka csörgése. Félttem. Kimentem a diófa alá öregapóhoz. Az csak fujta a kását nagy aludtában.

Kimondhatatlanul rosszul éreztem magamat. Soha még úgy.

— Loptál. Láttalak . . .

Ezt csörögte a szarka.

— Loptam . . . Ettől égett a képem. Hogy is nem gondoltam el időnap előtt?

Még csak fölkeltem, úgyelegtem le föl a a dülön, kinlódva, háborogva.

Valami azt mondja, gyónjak meg mindent öregapónak. De akkor meg eszembe jutott a szerviányölő kaszája. Hátha agyon-szur abban a percben.

Hirteien megállított egy okos gondolat.

— Ugy, ugy.

S labhegyen kiálttam megint a mi vajjalmafánkhoz föl rá, mint a macska, ki választottam a legszebb, legpirosabb két al-

9. Jónás senekarának	20 frt — kr.
10. Asztalosnak	— frt 30 kr.
11. Nyomda számla	13 frt — kr.
12. Légzsesszgyárnak	15 frt — kr.
13. Engelmanna plakát kihordásért	7 frt — kr.

Összesen 178 frt 62 kr.

A mit levonva a bevételből, maradt tiszta jövedelem gyanánt 166 frt 38 kr., mely összeg, mint a július 30-iki robbanás folytán szerencsétlenül jártak segélyezésére felajánlott összeg, a városi tanács rendelkezésére bocsátatik. El nem mulaszthatja a rendezőség a helybeli légzsesszgyár igazgatóságának a mérsékelt összeállított számláért, valamint a Karres és Geltsch droguista cégnek az ingyen kiszolgált szinpadai festékekért ez uton is köszönetet mondani.

— (Himen táblája.) A pécsvárosi anyakönyvi hivatal házassulandók kihirdetési tábláján e héten ismét megcsökkent a kihirdetendő jegyespár névsora. Mindössze két új jegyespár neve olvasható a Himen tábláján. Ezek:

Békei (Becker) Péter, róm. kath., Pécs — Baumgartner Matild, róm. kath., Főherceglak;

Schwarz Ábrahám Adolf, izr., Mezőkovesd — Kohn Lina, izr., Pécs.

— (Milyen lesz a Tettye vásárnap?) Egész Babel lesz a pécsi önkéntes tűzoltók jubileumi népmulatsága alkalmával a Tettye. Abban a helyzetben vagyunk, hogy már ma szolgálhatunk utbaigazítással a közönségnek, nehogy a sokféle látványos helylyel megrakott tettyei pályán vasárnap eltévedjen. Ezért itt adjuk az ünnepély színhelyének vasárnapi rajstát: A Tettyére vezető uton a bejáró gyaloguton, valamint a kocsiutnál egy-egy jegyelárusító pénztár lesz elhelyezve. A tettyei romok melletti magas sikon Vajda-Hunyad vára emelkedik impozáns méreteivel s előtte lesz a ruhatár. A ruhatártól jobbra a zivartózsádot állítanak fel, hogy a publikum dohányzó-

mát s bele az ingem derekába. Asután szép csendesen átkerültem a Görögök oldalára s átvettem a két almát a lopottak helyére. Olyan jó volt, mint mikor rosszat álmodtam és fölbredek . . .

— Megadtam . . . Hála Istennek!

Estefelé, mikor haza akartunk menni, öregapó, meg én a lábam mostam egy kantederékben.

Aztán az öreg apó megindult, hogy körülkerülje a szőlőt. Hát egyszer csak, pedig még nem messze mehetett, jön ám vissza nagy sebesen, megfogja a kezemet, azt se mondja: így vagy úgy, hanem visszamával, hogy éri is a lábam a földet, nem is. Egész a bűnöm helyéig.

Ott mondja:

— Hát a napodat, mit csináltál?

A mi két vajjalánk csak úgy piroslott ki amazok közül.

— Édes jó öregapám ne bántson . . .

— De kutyafogantatta, nem azt kérdezem én, hanem mit csináltál?

Láttam a szeméből, hogy mindent ki szemelt.

— Öregapó, lelkem öregapó, sose többet. Az ördög incselkedett velem . . . Az ördög . . .

Móra István.

része ne legyen estkiben a fűtölhető anyagnak sem. A pálya középen lesznek elhelyezve a különböző senekarok. A viszesztek közlésben emelkedik ég felé a minarett, az imádkozó műcsinnel a tetején. Mellette áll majd a cukrászda s a nagyvendéglő árnyas fái alatt mindenkor friss csapolásu sör, finom és hamisítatlan borok s isletes hideg és meleg ételek kaphatók. A nagyvendéglőtől balra építik a török mecsetet, előtte lesz a tombola-sátor s fel a hegyre vezető utnál szintén állítanak fel egy jegyszédő-pénztárt. A mecskegyeleti vendéglő mellett lesz az átjárás Konstantinápolyba, majd a pessegő pavillon, egy jegyszédő-pénztár, mézesbábos sátrak és a Scholtz sörgyár sörkimérése. Magában a tettyei romokban, melyek impozánsul feldisszelve és kivilágítva lesznek, láthatók: középen Ó-Pécs, azontul az aranykönyv, mellette a török hárem és az Ecce homo kép. Jobbra a szomjas török, a francia színház, a panorama lesz elhelyezve; balra a történelmi műkiállítás, a magyarok bejövele, a Pokol-körkép és az alvó fakir. És mindezért a sok nézni, látni és mulatni való dologért csak 30 krajcárt kell fizetni; ennyi lévén ugyanis a mulatság beléptidija; sőt a katonák őrmestertől lefelé csak 15 krt, a gyermekek pedig csak 10 krt fizetnek. Az ünnepély délután 3 órakor kezdődik; estefelé a polgári daloskör hangversenyt ad; 6 órakor versenyek lesznek a nép gyermekei részére; fél 7 órakor a műcsin esti imáját énekl; 7 órakor lesz az alvó fakir felköltése — a legújabb módszer szerint. Este a havihegyi keresztnél kürtészó hangzik és a tettyei fensik több mint 1000 lánggal fényesen ki lesz világitva. S végül tűzijáték és utána tánc kivilágos kivraddig.

— (Csendes éjszaka.) Valójában kifelé megyünk az uborkassezonból; de úgy látszik, ez nálunk csak most kezdődik igazában. Nyilván most akar bossut állni a végzet rajtunk, hogy — mert az uborkassezon idejében ugyancsak kerültek tollhegyre való szenszáción események — most óhajtvavarjunk még egy kis éjszakai ribilliót is s ne legyen az se. A minthogy az éjjel éppen-séggel nem történt semmi és csendes, nyugodt volt az éjszaka, mintha murmatérok laknának Pécsen s geberduas helyett fokassirt mérnének a pálinkásbeltokban. Csak egy részeg ember sem esett el az utcán, hogy a kórhásba kellett volna szállítani s nem fordult elő egy egyszerű korcsmai kidobás sem. Pedig e nélkül ritkán mulik el egy éjjel is a fejünk felett s most, hogy ez a mostani így mult el: megérdemli, hogy feljegyessük az emléket. Nekünk, újságíróknak ugyan nem kedves az ilyen éjszaka s dühösek vagyunk a nagyon erkölcsös, nagyon jámbor, semmi szenszáción nem rögtönző, álmos embe-riségre, hanem azért olvasóinknak nincs hátrányuk ebben. Mert tetszik látni, mindennek dacára tele van a mai lap is, ugyebár?!

— (Tanítónők áthelyezése.) Kovács Mária, kaposvári államilag segélyezett közégi polgári leányiskolai segédtanítónő, a fehértemplomi állami polgári leányiskolához

Kürtlig Irén pedig a kaposvári polgári leányiskolához helyezték át.

— **(Névmagyarosítás.)** Ornstein Simon Bernát, püspökladányi illetőségű, Pécsen állomásozó magy. kir. pénzügyári fővizsgáló vezetőknévét Ormaira változtatta belügyminiszeri engedéllyel.

— **(Nagy alapítvány.)** Fischer Sámuel földbirtokos, ki Baján és Pécsen eddig is nagy összegeket áldozott emberbaráti célokra, párját ritkító nagy alapítványt tett: bajai főtéri házá, mely több mint 100.000 forint értékét képvisel és évi 6000 forintot jövedelmez, a bajai isr. hitközségnek hagyományosa oly kikötéssel, hogy az évi jövedelemből 25 éven keresztül évenként 2000 forint külön kezeltessék és az ekként felzaporodó tőkéből egy isr. szegény elaggottak men- és kórháza építtessék. A többi 4000 frtot évenként az alapító oklevélben általa meghatározott felekezeti és községi jótékony célokra fogják fordítani.

— **(Addig jár a korszak a kutra.)**

Mióta Buday Gyula csendőr főhadnagy, szakasparancsnok 1893-ik évben erélyes kézzel Tolnamegyében kézrekerítette a ló- és marha-tolvajokat, azóta megszűntek a gyakori lopások. Most azonban, ugyancsak ezen bandához tartozó, de akkor felmentett orgazda, kezd működni. Ezt tudomásul vette a csendőrség, azért erélyesen hozzáfogott a tolvajok felfedezéséhez, s törekvésük nem is maradt siker nélkül. Ugyanis Wolf Mózes őrmester, a paksi őrs nyomozó őrsparancsnoka, megtudta, hogy gróf Apponyi Géza Kápolna pusztájáról elloptott 120 frtos üssz valószínűleg Körösty Mihály Paks községhez tartozó birtokosnál van, a ki 30—40 ezer forint vagyonnal rendelkezik és nagy marhaállománya van. Az őrsparancsnok egy csendőrrel fel is kereste Köröstyöt, a ki valahogy észrevéve a járőr közeledését, gyors léptekkel igyekezett nem messze fekvő házába, de az őrsparancsnok nyomon követte, s el is érte, mielőtt családtagjai közül bárkivel is érintkezhetett volna. A keresett üsszöt csakugyan meg is találta Körösty gulyájában, ki ijedében azt hazudta, hogy az üsszöt valaki véletlenül csaphatta az ő gulyájához. Azonban a nyomozás egészen mást derített ki, nevezetesen azt, hogy Prájner Ádám bojtár adta a tolvajoknak késsre a gróf gulyájából, melynek őrszete reá volt bízva, az üsszöt. A bojtár azután gasdájának azt jelentette, hogy az üsszöt valaki ellopta. Most azonban, midőn az őrsparancsnok kikérdeste, vallomásában összekeveredett és nagy drukjában kivallotta, hogy az üssző Fehérvári Ferenc és Németh György szintén gerjoni lakos keszén vándorolt Köröstyhöz akképen, hogy a mig este vasorált a bojtár, addig a két jó firma — természetesen a bojtár beleegyezésével — az üsszöt a kocsihoz kötötték és vele elballagtak. Fehérvári Ferenc, Németh György és Prájner András közt a közvetítő szerepet Takács István szedresi lakos vitte, a ki már csalás, pénzhamisítás és lopásért többször volt büntetve. Mikor az üsszöt a tolvajok a pusztáról elvezették, azt mondták a bojtárnak: „Ne láss, ne hallj, ne tudj semmit, mert különben meghalsz, s októberben ugyanis berukkolsz katonának, majd akkor hallgatásodért jutalmat

kapasz!” Németh és Fehérvári, hogy a lopást eltitkolhassák, az üsszöt Körösty Mihálynak eladták, mert ott legbiztosabbnak vélték, hogy ott nem keresik. Így bujt ki a szög a szák-ból a Wolf Mózes őrmester és Faragó József csendőr az egész díszes társaságot, névszerint Prájner Andrást, Németh Györgyöt, Fehérvári Ferencet, Körösty Mihályt és Takács Istvánt letartóztatta és a paksi kir. járásbírósnak átadta, nehogy a vizsgálatot meghiúsítsák, ha szabadlábban maradnak.

— **(A somogy megyei ált. tanító egyesület)** a napokban tartotta Marcaliban évi nagygyűlését. Bárány Gy. elnök nagy királyaink és államférfiaink nemzetnevelői működését fejtegetve, a jövő megépítésére hívta fel a tagokat. Kubinyi K. kir. tanfelügyelő minél több tanító társnak az egyesületbe belépését sürgette, hogy így mielőbb kiküzdhesse a tanítói kar azt az állást, mely őt joggal megilleti, mint a társadalom egyik legfontosabb munkát végző tagját. Azután a közgyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott a megye közigazgatási bizottságának azért, hogy a községek figyelmébe ajánlta a tanítóknak a kiállítás megnevezése céljából segélyezését. Folytatólag Szalóky D. olvasta fel értekezését: „Hogyan hódíthatjuk meg mi, tanítók, még egyszer Magyarországot” című tételről. Az egyleti pénztárnok jelentésének legérdekesebb része volt, hogy a segélyalap 4000 frtra szaporodott. Az indítványok egyike a kántortanítókra nézve igen sérelmes azon utasítással foglalkozott, mely a kántori fizetés után semmi nyugdíjat nem ad. Ez ügy bizottságnak adatott ki.

— **(Katonáélet.)** A nyári hadgyakorlatok most folynak országsejerte. A tartalékosokkal megbővült hadsereg mindenfelé tart hadosztály-, dandár- és ezredgyakorlatokat. Kora reggeltől késő délutánig masíroznak a katonák, de napszálla után is felferik néha a legénységet változatosság okáért egy kis éjjeli gyakorlatra. Ezek a legkeményebb napok s a kik októberben már levetthetik a meggyűlöt egyenruhát, aggodalmas boldogságai számíthatják, hogy hány kis nap van még hátra. Már a kinek van. Mert olyik katonának legénynek bizony előbb következik el az utolsó napja, mint gondolná. Masíroznak, masíroznak, fáradtabb lesz egyre, de azért csak ballag előre a trombita szó, vagy dobpergés ütemére. Egyszerre aztán csak elhomályosul szemei előtt a világ s végigvágódik az országuton. Meghalt. Az erősebbje azonban magához tér a pihenésre. Katonadolog. A mi katonáink egyre masíroznak végig a széles országutakon. Kora hajnalban indulnak kifelé, mikor még alsznak az emberek faluhelyen is. Csak akkor látják a halálra fáradt, poros legényeket, mikor visszatérnek. Az utca népe megbámulja a fáradtság dacára is jobbára feszesen lépkedő bakagyerekeket. Egyszerre aztán, ott a hátulsó sorban megáll az egyik közlegény. Előnti arcát a verejték, forog vele a világ. Megrokskad a térde. Az ezred vigan masírozik tovább, csak két bajtárs lép ki a sorból, karon kapja a roskadozót s gyöngédén elvezeti az árnyékba. Leszedik róla a puskát, borjút, deréksziját, kigombolják a

zubbonyát. Lefektetik szépen a hűvös földre, párnának igen jó az ut röge. A megtört fényt szemek bezáródnak. Kürt formál körötte az utca báméss népe, mig a szomszédos korcsmából bort és vizet hoznak. Locsolgatják, megittatják, lesik a lélekzetét. Lassanként magához is tér s az első, hálás pillantása a palackot tartó csaposlegényre esik. Feltápázkodik erre s úgy fegyvertelenül, kigombolózva, halálsápadtan ballag az ezred után két bajtársa között.

— **(Szeptember elején.)** Véget ért az ugynevezett holt évad és a közélet minden terén megkezdődik az általános tevékenység. Utcaink ma már megnépesültek, egészséges vidéki alakokkal, kik duzzadó életerővel jöttek Pécsre, hogy itt megszeressék mindazt, amire a mai kor gyermekének szüksége van. Tanintézetek kapui, melyek két hónap óta üresen ásitottak, hangos echóval verik vissza a gyermekek és ifjak üde kacagását, élénk társalgását. — Még csak egy-két nap és városunk iskoláiban megkezdődnek az előadások. Nagyban folynak a lakáskeresések, könyvvásárlások, stb. Nem telik bele egy hét és a nyári egyhangúságot pezsgő elevenesség váltja föl. Különösen a tanév elején, a nyári csöndesség után tűnik fel: mennyire más életet ad a diákság valamely városnak. A kiadó szobákat hirdető cédulák kiszegződnek a kapukra s láthatni mily érdeklődéssel olvassák azokat a csemetéiket kézen fogva vezető, aggódó szülők — csak jó helyet kapnék a gyerekek! sóhajtja mindenik szülő. — És kapnak a csemeték jó helyet, tiszta kis szobát, fehér ágyat, melyből az ébredés olyan különös — a nyári vakáció után, az első tanórát hirdető harang csöndülésére...

— **(Göndör Sándor, mint vendég.)** Birkás Pál Mária-pusztai lakoshoz beállított tegnapelőtt este egy fiatal, magát Göndör Sándornak nevező vándorló legény. El volt csigázva az istenadta, hát a házbelieknek megkönyörült a szive rajta s megvendégelték jó vacsorával s puha ágyba fektették éjszakára. A szobában nem is fektült más, csak ő, mert a gazda és a felesége kint háltak a ház előtt. Annál nagyobb lett aztán a meglepetésük, mikor reggelre kelve, a vendéget nem találták a szobában. A szobának nyitva volt az ablaka s azon távozott el minden szó nélkül a legény, magával vivén egy puhatollas párnát s két öltözet új férfiruhát. A tolvaj vendéget most keresik, de bajosan jönnek a nyomára, mert valószínűleg a neve sem Göndör Sándor s ő maga megügyes tolvaj, a kinek nem ez az első ilyféle csinyje.

— **(Eltemetett munkásleányok.)** Nemesdedén, Somogy megyében a nagyvendéglő ujjaalakítása alkalmával borzalmas szerencsétlenség történt. A község elüljárósága kiadta a nagyvendéglő építését Lang Antal kereskedőnek, aki egy félkegyelmű eszelős forma kőmives legényt bízott meg a régi épület lerombolásával. Ez a kőmiveslegény aztán hozzá is látott a régi épület lerombolásához, de mint a ki dolgához vajmi keveset ért, oly felületes gondot fordított a pince boltozatának lerombolására, hogy a pincében dolgozó két munkásleányt teljesen eltemette. Az egyiknek a siránkozása még

jó ideig kihallatszott a romok alól, de mire kiszabadította az összecsdült néptömeg, akkorra már kissenvedett. A másik most még nagy betegen fekszik. Érdekes a dologban az, hogy az egyik leány napssámos munkájával azt az ötven krnyi tanítási díjat akarta meg keresni, a melyért a tanító fizetése fejében néhány házi eszközt foglalt le családjától az elüljáróság. Megrendítő jelenet volt, midőn a szegény, földhöz ragadt szülők szeretett gyermeköket halva találták. Az apa kétségbeesésében meg akarta ölni az épület lerombolásával megbízott kőművest s csak a jelenlevők közbelépése akadályozhatta meg a bosszúállásban. Az esetről azonnal jelentést tettek a bíróságnak.

— **(Elveszett lólevél.)** Balatoni József pécsi lakos ma jelentette a rendőrségnél, hogy 17 éves sárga kanca lovának lólevelét elvesztette. A jelentéshez képest a rendőrfőkapitányság az elveszett lólevelét megsemmisítettnek jelenti ki, nehogy ha illetéktelen kezekbe kerül, esetleges manipulációra használják fel.

— **(Figyelmeztetés az 1848/49-es honvédegyletekhez.)** Az országos honvédtanárság ez évben szeptember hó 12-én fog megtartatni. A meghívók erre nézve a múlt hónapban szétküldtek s az ennek alapján jelentkezett honvéd-egyletek részére a vasuti kedvezményigazolványok a tegnapi napon postára adattak. Felhívtnak ennél fogva a t. c. egyleti elnökségek, miszerint ha valamelyik meg nem kapta volna a neki szóló

levelet, erről a központi honvédbizottságot (IV. Háltér 5. sz.) azonnal értesíteni sziveskedjék. Budapest, 1896. aug. 30-án. A honvédegyletek központi elnöksége.

— **(Halálosítás.)** Légrády János, központi megyei írnok, tegnapelőtt meghalt. Temetése ma délután 5 órakor volt nagy részvét mellett.

Legujabb brilláns-ékszerek u. m. kar-kötők, gyűrűk, fülbevalók, haj-, mell- és nyaktűk, továbbá valódi arany, ezüst urinól órák és láncok valamint valódi ezüst és china ezüst iparművészeti tárgyak és különféle ékszerek igen dus választékban és igen mérsékelt áron kaphatók Schönwald Imre ékszer-gyárosnál Pécsen, Király-u. hattyu épület. Kivánságra fenti cég minden-hová választékot beküld.

T a n ü g y.

)(Siklósi iskolai hírek. A siklósi polgári iskolában most folynak szintén a beiratások. Az eredmény igen kedvező lesz bizonyára, mert már eddig is 50 tanuló iratkozott be az iskola I. osztályába. — Az intézetnél üresedésben levő tanári állásra, mely a tavaly tanévben ideiglenesen Feiler Mihálylyal volt betöltve, három pályázó van, köztük Feiler is. A választás a napokban lesz. — Végre a tanárok ötödéves korpótlékának ügye még döntés alatt áll; egyáltalán nincs végleg elhatározva s egyelőre — ha el is határozza a korpótlék megadását a képviselő-

előtestület — csak az igazgató, Szerdahelyi tanár s még egy másik tanészék betöltője számára lesz az megszavazva, mint kik az intézetnél huzamosabb idő óta működnek.

X Iparos- és kereskedőtanoncok beiratása. Pécs ss. kir. város ipar- és kereskedőtanonc iskolai bizottságának határozata folytán az iparos-tanoncok beiratása folyó hó 8 és 13. napjain d. e. 9—12 ig, d. u. 3—5 óráig a belvárosi népiskola iroda helyiségében, a kereskedőtanoncok felvétele szeptember 13 án a kir. főreáliskolában d. e. 9—12-ig, d. u. 2—4 óráig történik meg. A rendes előadás az iparos-tanoncokra a belvárosi népiskolában elhelyezett iskolában szeptember 15-én, ellenben az Ágoston-téri népiskolában szeptember hó 16 án délután 2 órakor vesszi kezdetét; amikor is minden tanonc megjelenni tartozik. A kereskedőtanoncoknál az előadások szeptember 15 én d. u. 2 órakor vesszi kezdetüket. Az építő-tanulók (kőműves, ács, cserepes, kőfaragó, szobafestő, másoló) ugyancsak a fent kitett napokon kötelesek beiratkozni, a mikor is a téli tanfolyam kezdetének ideje ki fog hirdettetni. A iparos-tanulók beiratási díja évi 3 frt 50 krban, az építő iparos-tanoncoké 5 frt 50 krban, a kereskedőtanoncok tanpénze pedig havi 1 frt 50 krban állapított meg, mely a beiratásnál azonnal, illetve havonként előre fizetendő. Felhívtnak az érdekelt gazdák, hogy a beiratást a fenti határnapig okvetlen eszközöltessék, minthogy a kitett határnap után az addig be nem irottak névsora megbírsá-

ása Magyarország hatalma s jóléte; s midőn a nép gyengeségében ellenállásra képtelen volt, akkor kísérelték meg szabadságát, alkotmányát elrabolni. S ha Isten nem fordítja szemét e sanyargatott nemzetre, talán sikerül is azt nekik egészen lerontani, alapjában tönkre tenni. Hogy is ne, midőn a biboros főpap szavai lettek irányadók politikájuk közben: „Először Magyarországot koldussá, azután fogolylyá s végre katholikussá fogom tenni.”

E nagy veszélyhez járultak a vallási egyenetlenkedések, melyek miatt gyakran a nemzet legjobb fiai is karddal állottak egymással szemben; de e fájdalmas körülmény csak néha fordult elő. Belátták a pártosok, hogy a zsarnokok részéről fenyegető veszély közös s hogy a haza szabadságával egyszeremind vallási szabadságuk számára is megátak már a sirt. Nem is nézték tétlenül sokáig e szivtelen ármánykodásokat a nemzet fiai: felkeltek hazájuk ősi szabadsága mellett. Kard villogott erős kezeikben, bátorságot élesztett a hazaszeretet hőszívükben; vállukon a párduckacagánylyal, cifra fékű paripákon, ajkukon a hon nevével rohantak a csatába a lobogó védelme alatt, melyen e szavak állottak: „pro libertate.” S hirtűk bejárta a fél világot; acélaik pengése, fegyvereik ropogása elhatalmolt a megrémült császári fővároson keresztül minden nemzet körébe, s mindenütt dicsőítették a hős magyart. Kit is ne hatott volna meg az a gyenge, kétszeres vas járomban szenvedő nép túlfeszített küzdelme, melyet mindenki remegve nézett; mert ezek féltek győztes kimenetelétől, remegve, mert amazok féltek leveretésétől s a nép örök halálától.

GYÁSZOS NAPOK.

— REGÉNY A KURUCVILÁGBÓL. —

IRTA:

KENDE VIKTOR.

Pécs, 1896.

A „PÉCSI FIGYELŐ” KIADÁSA.

golás végett az iparhatósággal közöltetni fog. Az ezen mulasztásból eredő bírságot tulajdonítsák asután önmaguknak. Figyelmestennek a gazdák, hogy tanoncaikat még akkor is tartoznak beiratni, ha azok próba időre alkalmazvák. Az iparos tanoncokat tartók tájékozhatása végett ide igtattatnak az 1884. évi XVII ik törvénycsikkjéllő szakaszai: 62. §. Az iparos köteles a) időt engedni és felügyelni arra, hogy a tanonc vallása ünneppnapján az isteni tiszteletet látogassa; b) tanoncot az iskolába járásra, ott, ahol tanonciskola van, a tanonc-iskolába járásra szorítani; c) a szülőket, illetőleg gyámot és ha még iskola köteles, a tanítót is a tanonc megbetegedéséről s egyéb őket érdeklő fontosabb esetekről értesíteni. 82. §. A tanoncs mindaddig, míg tanideje az ipariskolánál tart, köteles ily iskolába járni. 157. §. a) pontja 20 frttől 200 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő a) a ki ezen törvénynek a segédek, tanoncok és gyári munkások felvételét, alkalmazását és a velük való bánásmódot szabályozó rendeleteit áthágja, vagy a segéd-személyzet iskolai oktatására vonatkozó kötelességeit nem teljesíti. 160. §. A 157. §. a) pontjában említett kihágások súlyosabb, vagy ismételt eseteiben az iparos tanonctartói, a gyáros pedig munkások alkalmazásának jogától iparhatóságilag egy évre megfosztható. A beiratási, illetőleg tandijra néve Pécs szab. kir. város tanácsa 1889. évi 7579. sz. a. határozatával kimondotta, miszerint azt a gazda köteles fizetni és attól szedendő is

be. Jogában állván a tanonc szüleit a tanoncszersződésben részére való megtérítésére kötelezni. Az iparos-segédek rajz továbbképző ingyenes tanfolyamára a jelentkezések szeptember hó 13 án d. e. 9—12 ig a főreáliskolai irodában eszközölhetők.

Törvényszék.

§ Sikasztó sváb. Egy csomó sváb atyafi állt ma a pécsi kir. törvényszék előtt. Az a megszokott dolog esett ugyanis megvéltek, hogy egy adósuknál, Schlap Miklónál foglaltattak s mikor a múlt évi szeptember 15 én árvezetenni akartak, nem találtak a lefoglalt ingók közül vagy 100 frt értékűt. Sikasztás miatt aztán feljelentették az adósukat s ma özv. Schaffer Tamásné Balcz Anna, Laug Antal, Krank Györgyné, Breier Anna álltak panaszosokként a bíróság előtt. A végtárgyalás adatai alapján a kir. törvényszék a vádlott Schlap Györgyöt 2 havi fogházra ítélte, mely ítélet ellen azonban vádlott felebbezett.

§ Itélethirdetések. Szél Sándor, csuszai lakos annak idején halált okozott súlyos testi sértés miatt állt a pécsi kir. törvényszék előtt. A vád és következményei terhe alól azonban a kir. törvényszék felmentette s ezt a felmentő ítéletet ma a kir. tábla is helybenhagyta. Most még a kir. kuria ítéltetése van hátra s akkor végleg befejeződik Szél Sándor ügye. — Petko Ferenc,

szabolcsbányai lakost a kir. törvényszék annak idején a Matkovics N. és neje ellen elkövetett súlyos testi sértés és becsületsértés miatt 3 havi fogházra és 10 frt pénzbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet a pécsi kir. tábla is helybenhagyván, ma az elítélt Petko Ferenc az ítéletben megnyugodott s át lett adva büntetése kiállása végett az ügyészségnek.

§ Négy évi fogház. Négyrendbeli lopásért négyévi fogházat mért ma délelőtt a pécsi kir. törvényszék Fleisc Hádám perkeddi lakosra. A lopások mind olyan kisebb fajta csirkelopások voltak, s nem is ezek révén, hanem azért kapott fogházbüntetést a vádlott, mert már hétizben volt büntetve lopásért s egyszer má. ötévig a fogházban is ült. Ezért kapott ma ismét fogházbüntetést a megátalkodott tolvaj, a ki belenyugodott az ítéletbe s ellene a kir. ügyész sem felebbezván, az jogerőssé is vált. Az elítélt tehát most ismét a fogházba kerül, honnan négy évig nem szabadul ki.

§ A becsület és a létra. A pécsi kir. törvényszék mai végtárgyalási napján kezdetnek egy ugynevezett „csirkeügy“ került elő s vett el a bíróság idejéből kerek háromnegyed órát. A „csirkeügy“ tulajdonképen a járásbíró elé tartozott volna, de mert idegen vagyon rongálásával volt egybekötve, a törvényszékhez került s a vizsgálat meg is ejtetvén benne, a vádlott Blázs József becsületsértés és idegen vagyon rongálása címén vád alá helyeztetett. Blázs József az any-

BEVEZETÉS.

„Emlékezem szép Magyarországról.“

Midőn III. Ferdinánd császári városában örök álomra hunyta le szemét, s elköltözött ősei mellé a sötét sirboltba, hol édes a pihenés az élet harcai után, — új uralkodó lépett Magyarhon trónjára, új király tette fürteire az apostoli koronát, új atya ígért népének, kardjával a világ négy sarka felé vágva, segedelmet az ellenség dulása ellen. Ez új uralkodó, ez új király, ez új atya I. Leopold volt, ki 1657. szent-György hava elején vette fel vállaira a királyi palástot. Majdnem félszázados uralma elé reménynyel tekintettek a nemzet fiai, bajaik orvoslását, régi óhajaik teljesültét, a török iga szóttörését tőle várták; leborulva a trón számolya elé összekulcsolt kezekkel reménykedve járultak kérelmekkel színe elé; de reményükben csalatkoztak.

A király csak névleg volt az, helyette azonban mások uralkodtak: önszó, szivtelen s a magyar iránt örökös gyűlölettel viseltető miniszterei. Lobkovitz s cselszövő társai kerítették kezükbe az óriási hatalmat: egy ország jólétét igazgatni — s tönkretenni. S a mit e hatalmas urak tanácsoltak császáruknak, az teljesítve lőn. Lassan, mint a sorvadó beteg egészsége, lett alá-

jávat együtt Pécsen, a Csöme-féle hában lakott. Ez évi május 1-én kihurcolkodtak a hásból a hurcolkodás közben felkültte az anyja a padlásra, hogy hozza le onnan a fentlevő egy darab sonkájukat. Blázs — a ki kissé ittas is volt — az anyja figyelmeztetésére, hogy másét ne hozza ám le, úgy felelt, ami becsületét sértette Csöménének. Ebből egy kis szóbeli perpatvar keletkezett, a mi úgy feldühösítette Blázst, hogy a padlásról lejövén, a létrát úgy vágta a helyére, hogy az eltört és nem bírták többé használni. S mert Csöméné azért is haragudott Blázsszakra, hogy a konyha kövezetét favágással feltördelték, hát mindezeket összevéve, idegen dolog rongálásáért és becsületsértésért még asnap bepanaszolta Blázs Józsefet a rendőrségnél, honnan az ügy a kir. törvényszékhez került.

A mai végtárgyalásra a panaszosnő, két tanu és a vádlott rukkolt be. Az egyik tanu, B a k a l á n é, a ki szintén ott lakott panaszosnál, sok ellenmondásba keveredett magával vallomása közben; a másik Baliga Istvánné pedig olyan öreg néni, a ki nem is lát, nem is hall már jól. De azért erősen vallott és még most is kardos asszonynak mutatván magát, több ízben derűtségre ragadta a hallgatóságot.

— Hogy hívják? kérdeste tőle az elnök. V a r g a N a g y István, kir. törvényszéki bíró.

— Baliga Istvánné . . .

— Született . . . ?

— Igen is, kérem alássan. Válasszol a tanu, hangos derűtséget keltve ezzel a naiv felelettel.

— Hát persze, hogy született. Nem is jött rózsabokorban a világra.

— Nem ám, tekintetes uram, replikáz vissza az öreg asszony jókedvűen.

— Nos hát, mint tanu fog kihallgatni. De aztán lélekre kell ám vallani nénem, mert meg is halunk ám, buzdítja az elnök.

— Elég baj az, kezeit csókolom. Hejh, öreg is vagyok már én.

Ezután a dialóg után vall az öreg asszony, de vallomása nem sokat ér.

— Részeg volt-e Blázs akkor? kérdi az elnök.

— Már hogy lett volna reggel részeg? Adja meg a választ nagy meggyőződéssel a tanu, kinek vallomását végre is értéktelennek nyilatkoztatja ki a bíróság.

A panaszosnő erre, látván, hogy tanui nem igen vágták alá vádlott alatt a fát, az elnök kérdésére kijelenti, hogy vádlottnak megbocsájt a így Zsolnay György kir. főügyész helyettes a magánvádra üldesendő vádbeli esemény ügyében az eljárást megszüntetni indítványozta. A törvényszék a megszüntetést nyomban ki is mondotta a perlekedő feleket az elnök — atyai tanácsok után — elbocsájtván, a bíróság tagjai csak azt a háromnegyed órát sajnálták, melyet az ügygel hiába elvesztegettek.

TÁVIRATOK.

— **Megyünk Szalonikibe.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szalonikiból jelentik a következő szenzációs hirt:

A nagyhatalmak megbizásából az itteni kikötőbe osztrák-magyar hajóraj fog érkezni már holnap, amely a város megszállásáról gondoskodik, biztosítékul egyelőre arra, hogy a török kormány az általa elfogadott és a hatalmak által proponált reformokat keresztülvigye és életbeléptesse. A török birodalom többi részeit más hatalmak fogják megszállani.

— **Októberben lesznek a választások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A tegnap este tartott minisztertanácsban elhatározták, hogy az országgyűléstől a kvótára nézve egy évre provizoriumot kérnek, ami ha nem megy simán, az országgyűlést felosztatják és októberben megtartják a választásokat.

— **A penziós király keservel.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy Milán exkirály a múlt héten születésnapja alkalmából temérdek üdvözlő táviratot kapott. A szerb kormány szokásos üdvözlője azonban elmaradt, sőt maga Sándor király is megfélekedett atyját üdvözölni.

— **Az orosz pénzügyminiszter a kiállításban.** A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Witte orosz pénzügyminiszter a bécsi szerb nagykövet társaságában ma délelőtt meglátogatták a kiállítást és nagy elragadtatással nyilatkoztak róla. A vendégeket Schmidt kiállítási igazgató fogadta és kalauzolta.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLENINGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Iskolás fiuknak

3—8 éves gyermekeknek való
gyermeköltöny fr. 3.25
„ köpeny fr. 5
Diszes kivitelben.

9—12 éves gyermekeknek
gambettaöltöny 5.50, köpeny 6 fr.

12—16 éves fiuknak
fiuöltöny 6 frt, fiuköpeny 7.50.

Dús választék férfiruhák, felöltők,
köpenyek, őszi öltönyök, téli kabátok,
városi és utazó bundákból.

Vizhatlan Loden esőköpenyek 8 frttól fellebb.

Szilárd kiszolgálás, határozott árak.
Mérték utáni megrendelések gyorsan,
pontosan és olcsón.

ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. udvari férfi és gyermekruha gyár raktára
PÉCSETT.

Király-utca Bazárépület,
a városházával szemben.

3776. sz. **Árverési hirdermény.**
tk. 1896.

A dárдай kir. járásbírósağ mint telekkvi hatóság köshirré teszi, hogy Weiss Jakáb barostelepi lakos végrehajtatónak, Ripp Ernesztina férjessel Bruck Gusztávné monostorosi lakos végrehajtatást szenvedő ellen 350 frt tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtatási ügyében az árverést a dárдай kir. jbirósáğ területén levő, Albertfalu községben fekvő, az albertfalui 20. sz. tikkben felvett 3—4 rendsz. 60. hrsz. 20 soros. hásból a belsőségből Ripp Ernesztinát férj. Bruck Gusztávnét illető felelősségre és a hozzá tartozó a az albertfalui 102 sz. tikkben felvett közös legelőből Ripp Ernesztina férj: Bruck Gusztávnét illető B. 37. soros. a. részre 1350 azas egyezerháromszázötven frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi szeptember hó 23. napján d. e. 10 órakor Albertfalu községben a bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat, vagyis 135 forintot készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881-ik 60 t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. jbirósáğ mint telekkvi hatóságnál 1896. évi május hó 24. napján.

Maurer Frigyes
kir. albiró.

3777. sz.
tkvi 1894.

Árverési hirdermény.

A dárдай kir. járásbírósağ mint telekkvi hatóság köshirré teszi, hogy Buchvald Simon hgszöllősi lakos végrehajtatónak, Rádics Jektó és Rádics Peró hgszöllősi lakos végrehajtatást szenvedők ellen 108 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében az árverést a dárдай kir. járásbírósağ területén levő Hg.-Szöllős községben fekvő a hgszöllősi 433 tikkben felvett 691. hrsz. ingatlanból Rádics Jektó és Rádics Perót a végrehajtatási adó jog bekebelezésekor megilletett két negyed részére 193 frt 50 kr. az ugyan ezen sz. tikkben felvett 1127 hrsz. ingatlanból Rádics Jektót és Rádics Perót illetett egy kettő részére 217 frt 50 kr. az ugyan ezen tikkben felvett 1380 hrsz. 1816 hrsz. egész ingatlanra 47 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi szeptember hó 12. napján d. e. 10 órakor Hg. Szöllős községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 19 frt 35 kr., 21 frt 75 krt, 4 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. járásbírósağ mint tkvi hatóságnál 1896. évi május hó 24. napján.

Maurer Frigyes
kir. albiró.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobozokban, írotollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehéreműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle czikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.